

ПЕСЕНТА НА ПЕСЕНТА МУ...

Мари Врина, Париж

Разсъждавайки върху голямото поетично наследство, оставено от Яворов, Атанас Далчев, поет и преводач, пише: "Какъв е влогът на Яворов в нашата литература?... По отношение на формата новото, което донесе, беше музиката: едно неவிждано дотогава разнообразие от звукови съчетания, от словесни обрати и движения, най-богатият синтаксис в нашия език."¹

Наистина музиката е ключова дума, когато се касае за творчеството на Яворов, заради тази музика творбата му толкова мъчно се превежда, тя е и ключова дума въобще в превод, особено при стихотворен превод.

Какво означава това, да си верен като преводач на автора, когото превеждаш? Този спор - толкова стар, колкото и неизчерпаем - е илюстриран от италианската игра на дума "traduttore, traditore". Що се отнася по-точно до превод на поетичен текст, според G. Mounin, "верността при стихотворния превод на един текст, това не е механичната вярност към всички семантични проблеми, нито автоматичната граматическа вярност, нито стопроцентовата фразеологическа точност, нито научната вярност към звученето на текста, а верността към поезията на текста."²

Наистина, да си верен преводач, когато говорим за литературен превод, това не означава да превеждаш буквално, дума по дума дадена творба, а да доловиш мелодията, музиката, присъща на един писател; да я доловиш и да я претвориш със средствата, с които разполага друг език. Тази музика, този ритъм произхождат не само от поетичния талант на автора, но и от неговия труд ще е различен от оригинала; ще губи по нещо, но може и да спечели по нещо, както можем да се убедим от не малко примери в литературата. С други думи, "поетическият

¹ А. Далчев, Съчинения в два тома, София, Български писател, т. 2, 1984, стр. 29.

² G. Mounin, in: Паси Христов. Ритъмът при стихотворния превод, Велико Търново, изд. ЛИК, 1995, стр. 59.